

FOTOREGELS

Uitleg en regels rondom het gebruik van foto's

Over auteursrecht op foto's is bij consumenten wel eens onduidelijkheid. Soms kan dat tot vervelende situaties leiden voor zowel klant als fotograaf. Om dat te voorkomen heb je dit document ontvangen. Je leest hier alles over wat je wel en niet kunt doen met foto's die zijn gemaakt door een fotograaf. Zijn er toch nog dingen die onduidelijk zijn of waar je meer informatie over wil hebben? Neem dan gerust even contact op. Ik geef je graag extra uitleg.

Het auteursrecht

Iedereen die zelf een foto maakt, krijgt hierover automatisch auteursrecht. In de auteurswet staat precies omschreven wat het auteursrecht inhoud en welke rechten en beperkingen er aan verbonden zijn. In het kort komt het erop neer dat de maker van een foto (de fotograaf) mag bepalen wat er met de foto gebeurt en wie een foto wel of niet mag gebruiken. Op die manier kan de fotograaf beschermd worden tegen ongewenste publicaties of aanpassingen van zijn werk.

Als ik een foto koop, krijg ik dan ook de rechten op de foto?

Nee. Het auteursrecht zal altijd bij de fotograaf blijven liggen. Je kunt het kopen van een foto vergelijken met het kopen van een muziek album (bijv. een cd). Je betaalt voor één exemplaar, niet voor de rechten op de muziek. De muziek is alleen voor je eigen gebruik. Dus om thuis af te spelen. Wil je als bedrijf een liedje gebruiken in je tv reclame, dan is het dus niet genoeg om het cd'tje te kopen. Je moet bij de artiest een licentie (schriftelijke toestemming) kopen om het liedje te mogen gebruiken.

Met foto's werkt dat precies hetzelfde. Koop je een foto, dan koop je deze voor privé gebruik. Je mag de foto in huis ophangen, aan al je vrienden en familie thuis laten zien. Maar je mag een foto niet zomaar openbaar maken.

Wat valt er onder openbaar maken?

Openbaar maken is een heel breed begrip. Alles wat je met een foto doet, behalve het laten zien aan je directe familie en vrienden, valt onder "openbaar maken".

Voorbeelden van openbaar maken en/of publiceren van een foto:

- Een foto uploaden op een website (bijv. Facebook, een forum, een upload website zoals MijnAlbum)
- Een foto kopiëren vanaf Google afbeeldingen of een andere website en deze op een andere plaats online gebruiken (zoals een website, forum, social media, etc.).
- Een foto meenemen naar een evenement van het stamboek van je paard en de foto in de stand leggen, zodat andere mensen (waaronder mensen die je niet persoonlijk kent) de foto kunnen zien.
- Een foto insturen voor een fotowedstrijd.

- Een foto e-mailen naar een magazine of een bedrijf om te laten zien hoe trots je bent op bijvoorbeeld je nieuwe hoofdstel.
- Een foto naar een kunstenaar sturen om na te tekenen.
- Een foto gebruiken om je paard (of paardenspullen) te koop te zetten.
- Een foto opsturen naar de fokker van je paard of naar de nieuwe eigenaar van je paard.

In de auteurswet staat dat je een foto alleen na toestemming van de fotograaf openbaar mag maken of mag publiceren, op de afgesproken manier.

Mag ik iemand anders of een bedrijf toestemming geven om de foto te gebruiken?

Nee. Alleen de fotograaf kan beslissen wie de foto mag gebruiken en welke voorwaarden daar aan ver- bonden zijn.

Mag ik een foto die al op internet staat delen, gebruiken of publiceren?

Nee, want ook dan maak je een foto opnieuw openbaar of publiceert je deze. En daarvoor is altijd, voor iedere persoon of bedrijf voorafgaande toestemming nodig van de fotograaf. Dat iemand anders ooit toestemming heeft gekregen om de foto te gebruiken, betekend niet dat andere mensen die toestemming ook automatisch krijgen. Alleen als je direct van de fotograaf toestemming hebt gekregen, mag je een foto gebruiken.

Ik heb een kleine eigen website, niet commercieel hoor... Mag ik de foto gebruiken?

Nee, alleen na toestemming van de fotograaf, en mogelijk ook een extra vergoeding mag de foto gebruikt worden. Ook personen, verenigingen, organisaties en stichtingen moeten zich aan de wet houden, zelfs als ze geen winstoogmerk hebben.

Wat mag ik wel met de foto's?

Je mag de foto's trots laten zien aan je vrienden en familie. Je mag ze ophangen in je woning. Je kunt digitale foto's meenemen op je telefoon en ze aan je tante, vriendinnen en collega's laten zien. En je mag zelfs een zogenaamde thuiskopie voor eigen gebruik maken, dus digitale foto's mag je ook voor jezelf (laten) afdrukken. Je mag een foto natekenen voor eigen oefening/gebruik (maar de tekening mag niet verkocht of openbaar gemaakt worden zonder toestemming van de fotograaf).

Zolang je binnen huiselijke kring blijft en binnen je eigen familie- en vriendenkring, mag je de foto gebruiken. Zodra ook anderen de foto kunnen zien, valt het onder openbaar maken en daar is toestemming van de fotograaf voor nodig. Twijfel je? Neem altijd vooraf contact op.

Ik heb je foto's naar de krant gestuurd. Ze willen niets betalen, maar ze zetten wel je naam bij het artikel! Dat is toch goede reclame voor je?

Ook dat mag helaas niet zonder voorafgaande toestemming. Naamsvermelding bij een publicatie is al het wettelijk recht van een fotograaf, geen gunst. Bovendien kan een fotograaf zijn huur niet betalen van reclame. Wat zou jij zeggen als je baas vanmiddag naar je toe komt en besluit om je geen salaris meer te geven, maar wel iedereen zal vertellen wat een fijne werknemer je bent? Dat is in feite precies hetzelfde... Fotografie is mijn werk en de rekeningen moeten voldaan worden. Dus ik kan en wil helaas niet voor niets werken.

En als het toch mis gaat?

Als er toch foto's openbaar gemaakt zijn of gepubliceerd worden zonder de voorafgaande toestemming van de fotograaf, levert dat een schending van het auteursrecht van de fotograaf op. De wet ziet dat als misdrijf. Ook als je niet precies op de hoogte bent over alle regels rondom het auteursrecht, ben je toch verantwoordelijk. Het veel gehoorde excuus "Oh, dat wist ik niet" is dus niet geldig. Wanneer iemand een spijkerbroek uit een winkel steelt, komt hij er ook niet vanaf als hij tegen de politie zegt dat hij niet wist dat je niet mag stelen. Iedereen wordt geacht de wet te kennen. Dit document is er om je daarbij te helpen.

Wat zijn de gevolgen voor mij bij een schending van het auteursrecht?

Dat hangt af van de situatie. Wanneer je zelf de foto openbaar gemaakt of gepubliceerd hebt, ben je zelf direct verantwoordelijk voor de eventuele schade. Degene die publiceert, is immers verantwoordelijk om te achterhalen of er auteursrechten op de foto rusten. Maar in sommige gevallen kun je ook indirect aansprakelijk gesteld worden. Als je andermans foto gebruikt in een foto wedstrijd of bij een bedrijf laat afdrukken, staat er soms in de voorwaarden dat alleen de maker van de foto mag deelnemen/uploaden. En dat ze de foto later gratis willen kunnen gebruiken voor commercieel gebruik. Alleen de maker van de foto kan daar toestemming voor geven, de fotograaf dus. Is een foto toch ingezonden, en komt de fotograaf er achter dat het bedrijf de foto gebruikt, dan zal de fotograaf in eerste instantie het bedrijf hiervoor aansprakelijk stellen. Zij moesten immers achterhalen wiens rechten op de foto rusten. Maar... Zij hebben met jou als consument afgesproken in de voorwaarden dat je alleen eigen foto's mocht gebruiken of foto's met toestemming van de fotograaf. Heb je die toestemming niet? Dan kan het bedrijf jou aansprakelijk stellen voor de kosten die ze moeten maken om de fotograaf te betalen. Maar dus ook voor alle extra juridische kosten die ze hebben moeten maken. Lees dus ALTIJD goed de voorwaarden door en stuur nooit een foto in die je niet zelf gemaakt hebt. Neem bij twijfel altijd vooraf contact op met de fotograaf.

Waarom zijn deze regels er?

Het auteursrecht is er niet voor niets. Een professionele fotograaf leeft van zijn inkomsten uit fotografie. En dus ook van de verkoop van foto's die in het archief staan. Het is niet de bedoeling dat een fotograaf veel geld en tijd steekt in het maken van een foto, en een groot bedrijf vervolgens die mooie foto zonder toestemming of betaling gebruikt in een reclame campagne om zo meer geld te kunnen verdienen aan zijn eigen diensten of producten. Maar het is ook niet de bedoeling dat iemand een foto (heel lelijk) bewerkt en die daarna met de naam van de fotograaf online zet. Dit kan slecht zijn voor de reputatie van de fotograaf, die de foto helemaal niet op die manier geleverd had. Of een foto zou kunnen opduiken in een publicatie waar de fotograaf het om ethische redenen misschien helemaal niet mee eens is. Dus om o.a. de inkomsten en reputatie van de fotograaf te beschermen, is het belangrijk dat foto's alleen gebruikt kunnen worden na toestemming van de fotograaf, met eventuele extra betaling voor het gebruik van de foto.

Ik heb nog een vraag...

Neem gerust contact met me op via info@farla-productions.nl

Twijfel je over een publicatie? Neem dan altijd vooraf contact op om de mogelijkheden te bespreken.

